

Ojciec Św. w Filipinach

Pierwszym etapem podróży Jan Pawła II do Filipin był Pakistan, gdzie Ojciec św. miał odprawić Mszę św. dla 100 tys. katolików na stadionie w Karasz. Na 15 minut przed przyjazdem Papieża na stadion wybuchł granat w rękach jakiegoś terrorysty w pobliżu ołtarza polowego. Dzięki spóźnieniu Ojciec św. uniknął zamachu. Zginął zamachowiec (prawdopodobnie muzułmanin) oraz dwie osoby.

Jan Paweł II był przyjęty przez prezydenta Pakistanu — gen. Ul-Haq oraz przez tamtejszego kardynała Joseph Cordero. Podczas Mszy św. polowej Ojciec św. skierował apel do katolików i muzułmanów, by ich łączyły przyjazne węzły, ponieważ w tego samego Boga wierzą. Papież zapewnił obecnych, że nie przestaje się modlić o zgodne współżycie wszystkich wyznań, o wzajemne poszanowanie i otwarty dialog między nimi. Na marginesie dodajmy, że na 75 mln. mieszkańców Pakistanu katolicy stanowią zaledwie 1 procent.

W dniach od 17 do 19 lutego włącznie Jan Paweł II był gościem Filipin, liczących 45 mln. mieszkańców i 300 tys. km kw. powierzchni. Katolików jest tam 80 proc., zaś 10 procent muzułmanów. Językiem oficjalnym jest malajski, angielski zaś przoduje w szkołach i urzędach cywilnych. Wielkie grupy etnicznej stanowią Chinczycy, Ame-

rykanie i Hiszpanie. Głównymi miastami są: Manila (1.479 116 mieszkańców), Quezon, Davao, Cebu, Calocan, Zamboargna i Iloilo.

Przez trzy wieki Filipiny pozostawały pod panowaniem Hiszpanii, dzięki czemu stały się one jedynym krajem katolickim w Azji. Od 1889 do 1946 r. Filipiny były rządzone przez Stany Zjednoczone, po wypędzeniu Japończyków. USA wprowadziły do szkół zachodni system nauczania oraz strukturę polityczną. Dnia 4 sierpnia 1946 r. została proklamowana Republika Filipińska. Prezydentem został Ferdinand Marcos (obranym ponownie w 1965 r.) zaś w 1973 roku uznany za dożywnego szefa państwa.

Filipiny składają się z wielkiego archipelagu liczącego 7 tysięcy wysp ciągnących się na przestrzeni 1 600 km. Największe trudności dla rządów prezydenta Marcos stanowią muzułmanie w liczbie 3 milionów, którzy zamieszkują wyspę Mindanao. Ustanowili oni mocny ruch powstanczy pod nazwą Narodowy Muzułmański Ruch Wolnościowy. Innym groźnym ruchem są komunistki wyznające idee Mao Tse-tunga. Był stawić czoło tym dwóm ruchom, prezydent Marcos od 17 lat. Utrzymywał kraj w stanie nadzwyczajnym, który został odwołany z okazji przyjazdu Papieża.

Podczas Mszy św. i w spotkaniach z mieszkańcami fałeli w Manili Papież Jan Paweł II nawoływał władzę i ludność do walki z ubóstwem i mizerią i imie miłości, braterstwa i solidarności, a nie poprzez gnaw, nienawiść czy walkę klas. Po ceremonii beatyfikacji Lorenzo Ruiz, Ojciec św. skierował apel do katolików chińskich, by po 32 latach rozłąki, powrócili do łączności z Watykanem.

Ojciec św. JAN PAWEŁ II, w swych przemówieniach podczas wizyty w Pakistanie i w Filipinach, nawoływał do miłości, braterstwa i solidarności w walce z mizerią i głodem, unikając rozłamów, nienawiści, gwałtów czy walk klas.

Co Zachód może zrobić

JESLI BRZĘNIEM STANIE SIĘ HITLEREM

Londyński dziennik "The Daily Telegraph" ogłosił 10 lutego br. artykuł znakomitego publicysty Roberta Conquesta pt. "Co Zachód może zrobić, jeżeli Brzęniem stanie się Hitlerem".

Poniżej zamieszczamy fragmenty tego artykułu, które szczególnie interesują naszych Czytelników.

"Rzeczywiste możliwości, jakimi w razie kryzysu rozporządza Zachód, są zupełnie różne. Zanim je rozpatrzemy w szczegółach, pragnę przede wszystkim stwierdzić dużą poprawę: mocarstwa zachodnie rozwinęły tym razem wszystkie swe reakcje na możliwy atak Sowietów na Polskę i powiadomili o tym Kreml. W czasie rewolucji węgierskiej (w 1956 r.) było wiadomo, że nie mieliśmy w ogóle przygotowanych planów.

W czasie kryzysu czechosłowackiego w 1968 r. nie było również znaku co do możliwości jakiejś reakcji Zachodu, poza reakcją słowną.

Nie wiemy dokładnie, co nasi meżowie stanu powiedzieli Kremlowi. W każdym razie Moskwa została ostrzeżona, że agresja sowiecka wywołałaby w naszych krajach potężną burzę wściekłości i zgroy.

W dzisiejszych nastrojach na Zachodzie Moskwa musiałaby brać poważnie każde z tych działań.

Było rzeczą oczywistą, zwłaszcza dla marksistów, że blok sowiecki dużo słabszy od Zachodu pod względem gospodarczym i zapoinyony o 10 do 20 lat w rozwoju technologii, nie może z nami współzawodniczyć. Jedynym rozwiązaniem było powstrzymanie Zachodu przed celowym wyzyskaniem jego ogromnej przewagi na polu politycznym i militarnym. Zostało to osiągnięte na drodze

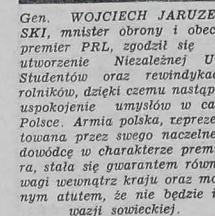
dyplomatycznej przy użyciu znanych sposobów, jakie stosują hipnotyzerzy.

Takie zakończenie fałszywego odprezenta ("pseudo-détente") lat ostatnich pokojogłoby za sobą sankcje ekonomiczne na szeroką skalę: nie tylko w dziedzinie wywo-

zu zóób ale i współpracy technologicznej. Wysłuwany zwykły poglad, że gdy w Brytania Jędnoczone, Francja i Japonia będą im przeciwdziałały, jest jedynie wymówka, żeby nie nie robić. Istnieje prawdopodobieństwo, że te kraje, acz niechętnie, pójdą za naszym przykładem, choćby dlatego, że ich wiatpacy politycy będą działali pod naciskiem swych zdrowo myślących wyborców. Niezależnie od tych sankcji wydaje się rzecz jasną, że amerykańskie zwiazki zawodowe (choć zapewne nie większość naszych) ogłoszą bójkot, a wieckich statków, samolotów itp. i pójdą daleko po drodze częściowo, lecz bardzo dotkliwej blokadą.

Sprawa pomocy gospodarczej dla Polski, jeżeli obecną stan rzeczy się nie zmieni, jest również potężną bronią. Cokolwiek można by powiedzieć o nadmiernym zadłużeniu Polski wobec Zachodu, gdyby nas o to proszono, winniśmy udzielić kredytów dla dopomożenia jej w niezwykle trudnym położeniu, ale te kredyty winny być tak uszowane, aby je można w każdym chwili odciąć w wypadku inwazji sowieckiej lub tylko zniszczenia ruchu robotniczego. W jednym wypadku ocałilibyśmy jedynie pożądaną ewolucję. W drugim wypadku cofnięcie kredytów postawiłoby już mocno przeciążony ZSRR, wobec nowych wielkich ciężarów."

"Tydzień Polski"

Gen. WOJCIECH JARUZELSKI, minister obrony i obecny premier PRL, zgodził się na utworzenie Niezależnej Unii Studentów oraz rewindykację rolników, dzięki czemu nastąpiło uspokojenie umysłów w całej Polsce. Armia polska, reprezentowana przez swego naczelnego dowódcę w charakterze premera, stała się gwarantem równowagi wewnątrz kraju oraz mocnym atutem, że nie będzie inwazji sowieckiej.

WYDARZENIA W SKRÓCIE

- ♦ RIO — Licząc 79 lat życia, zmarł w Rio marszałek Cordeiro de Farias, były uczestnik ruchu rewolucyjnego tzw. Coluna Prestes w 1922 roku, interwenter Rio Grande do Sul, gubernator stanu Pernambuco i jeden z głównych dowódców Brazyljskiego Korpusu Ekspedycyjnego walczącego we Włoszech podczas II wojny światowej.
- ♦ KURYTYBA — Sad wojskowy V Rejonu Wojskowego w Kurytybie uwolnił od kary siedmiu studentów uniwersyteckich, którzy wywołali nieprzyjemny tumult podczas wizyty prezydenta Figueredo we Florianopolis (SC) w 1979 roku.
- ♦ KAIR — Prezydent Sadat oskarżył wywołaczy ruchu Palestyńczyków, że przestali być legalnym reprezentantem narodu palestyńskiego, ponieważ znajdują się obecnie pod kontrolą Rosji i Syrii.
- ♦ BRASILIA — Władze brazyljskie zgodziły się na wymagania Banku Światowego, by ogłosić międzynarodową konkurrencję na rozbudowę Narodowego Programu Procool — jak o niedozwony warunek do uzyskania pożyczki 250 mln. dolarów od tego banku.
- ♦ BRASILIA — Dowódcy trzech broni oraz komendanci czterech armii potępili działalność byłych więźniów politycznych i byłych banditów, którzy nie przestają oskarżać Rewolucję Marcowa o tortury dokonywane na nich podczas pobytu w więzieniu.
- ♦ WASHINGTON — Przemawiając przez telewizję do całego narodu, prezydent Reagan przedstawił swój plan oszczędnościowy, by udźwignąć stan ekonomiczny USA. Plan ten przewiduje drastyczne ograniczenia w wydatkach federalnych z wyjątkiem obrony kraju. Ponadto w ciągu trzech lat podatki obywateli zmniejszą się o 30 procent.

TYGODNIK KATOLICKI SPOŁECZNO-KULTURALNY — ZALOZONY W 1920 ROKU
"LUD" (O POVO) O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920
KURYTYBA — 24 LUTEGO (fevereiro) — 1981 — Nr 3.714 — (7/81)

KOŚCIÓŁ WOBEC POLITYKI

Coraz częściej wybitni dziennikarze poruszają w wielkich dziennikach brazylijskich temat: Kościół versus Polityka. A ostatnio niemały zamęt, w środkach masowego przekazu, zrobiły słowa kardynała Fortalezy Alosio Lorscheidera, które potępiły kapitalizm jako system propagujący niesprawiedliwość społeczną.

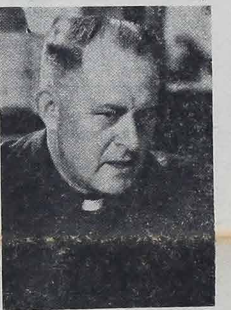
W tej sprawie zabrali głos trzy kardynałowie brazylijscy: ks. Kard. Avelar Vilela Brandão, wspomniany ks. Kard. Alosio Lorscheider i ks. Kard. z Porto Alegre Dom Vicente Scherer.

Ks. Kard. Alosio Lorscheider taką dał odpowiedź na pytanie czy Kościół posiada propozycje modelu organizacji społeczeństwa i czy powinien brać udział w bezpośredniej działalności politycznej: "Nie jest rolą Kościoła przedstawianie modelu systemów społecznych, politycznych czy ekonomicznych, ani też brać czynnego udziału w działalności różnych grupowań partyjnych, sama zaś przynależność partynia jest sprawą osobistą każdego obywatela. Wszystkie ugrupowania polityczne winny mieć na celu dobro wspólne". Ks. Kard. Avelar Vilela Brandão przypomniał słowa Papieża zawarte w liście wystosowanym do biskupów brazylijskich: "Właściwa rola Kościoła to ewangelizacja, nie wyłącza ona jednak troski o dobro doczesne wiernych, o gwarantowanie praw ludzkich i sprawiedliwość społeczną". Ks. Kard. Vicente Scherer w prowadzonych przez siebie audycjach radiowych powiedział: "Kościół winien działać poza polityką

i nie brać czynnego udziału w rywalizacji różnych ugrupowań politycznych ani w ruchu syndykalnym".

Wszystkie te wypowiedzi opierają się na podstawie jakiegoś Kościół zajął wobec polityki na ostatnim Soborze Wszechnym. Sprawa jest bardzo ważna dlatego warto przytoczyć dosłownie co mówi Sobór. W "Konstytucji duszpasterskiej" o Kościele współczesnym, w czwartym rozdziale zatytułowanym "Życie wspólnoty politycznej", takie zajmują stanowisko: "Jednostki, rodziny i zrzeszenia, które składają się na

wspólnotę obywatelską, mają świadomość własnej niewystarczalności dla urządzenia prawdziwego ludzkiego życia i uswiadamiają sobie konieczność szerszej wspólnoty, w której wszyscy współpracowaliby codziennie dla coraz lepszego rozwoju dobra wspólnego. Z tej przyczyny tworzą różnego rodzaju wspólnoty polityczne. Wspólnota polityczna istnieje więc dla dobra wspólnego, w którym znajduje ona pełne uzasadnienie i sens i z którego bierze swoje pierwotne i sobie właściwe prawo. Dobro zaś wspólne obejmuje sumę tych warunków życia społecznego, dzięki którym jednostki, rodziny i zrzeszenia mogą pełniej i łatwiej osiągnąć swoją własną doskonałość". I dodaje: "Kościół, który z racji swego zadania i kompetencji w zaden sposób nie utożsamia się z wspólnotą polityczną ani nie wiąże się z żadnym systemem politycznym, jest zarazem znakiem i zabezpieczeniem transcendentnego charakteru osoby ludzkiej. Wspólnota polityczna i Kościół są w swoich dziedzinach od siebie niezależne i autonomiczne. Obydwe jednak wspólnoty, choć z różnego tytułu, służą powołaniu jednostonememu i społecznemu tych samych ludzi. Tym skuteczniej będą wykonywać te służbę dla dobra wszystkich, im lepiej będą rozwijać między sobą zdrową współpracę, uwzględniając także okoliczności miejsca i czasu. Człowiek nie jest zacięśniony do samego, tylko porządku doczesnego, ale żyjąc w historii, zachowuje w całości swoje wieczne powołanie".

Kardynał ALOISIO LORSCHHEIDER, arcybiskup Fortalezy i przewodniczący Konferencji Episkopatu Brazylijskiego (CNBB), otrzymał podczas obecnego zjazdu biskupów w Itaici (SP) odręczny telex od Papieża, w którym Jan Paweł II popiera stanowisko Episkopatu brazylijskiego w akcji pastoralnej obejmującej całego człowieka.

Wymagania Banku Światowego

Między rządem brazyljskim a Bankiem Światowym (BIRD) toczą się rozmowy na temat finansowania przez ten Bank Narodowego Programu Alkoholowego (PRO-ALCOOL). BIRD zamierza zainwestować 170 - 250 milionów dolarów na ten program pod warunkiem, że na rozbudowę destylarni alkoholowych będzie rozpisaną konkurrencję międzynarodową. Chodzi tu o dostarczenie należącego ekwipunku.

Władze brazyljskie opierają się temu wymaganiu, twierdząc, że przemysł krajowy posiada do tego wszelkie warunki. Stąd wynika, że konkurrencja innych krajów jest niepotrzebna. Należy się spodziewać, że opór władz zniknie, biorąc pod uwagę, że

przemysł krajowy już tak jest rozbudowany, że na pewno wygra ogłoszoną konkurrencję, tj. że znajdzie się w sytuacji uprzywilejowanej.

Ostatnio rząd zatwierdził już 338 projektów na rozbudowę destylarni alkoholu, zaś w najbliższych pięciu latach powstana jeszcze 360 destylarni, każda z nich produkując 120 tysięcy litrów alkoholu dziennie. Nie koniec na tym. Władze brazyljskie mają ambitny plan, by w ciągu najbliższych kilku lat doprowadzić produkcję alkoholu do 15 a nawet do 20 miliardów litrów rocznie. Zależać to będzie od zamówień zagranicznych.

Warto jeszcze podkreślić, że Brazylia opowiadała całko-

wicie technologicznej produkcji alkoholu z trziny cukrowej, czego jeszcze nie posiadają inne kraje. Technicy brazyljscy pracowali nad tym przez ostatnich pięć lat, do czego doszli doskonałych wyników. Przemysł brazyljski poszedł za ich wskazaniem, widząc w produkcji alkoholu świetny interes.

Produkcja alkoholu w Brazylji interesują się żywo Stany Zjednoczone, Francja, Japonia i inne państwa. Jedną z przyczyn rozbudowy tego przemysłu, by móc eksportować alkohol w wielkiej ilości za granicę potrzebne są środki zagraniczne. Dotąd bowiem rynek wewnętrzny pochłania całą produkcję i w sposób niewystarczający.

Szuka się sprzymierzeńców

Poprawka konstytucyjna dokonana przez władze rządowe w 1969 r. odnosiła się do artykułu 152 — zabraniała partiom politycznym dokonywać koligacji tj. łączenia się pod jednym "sztandarem". Inaczej mówiąc, członkowie jednej partii nie mogą wstępować w szeregi drugiej partii. Staje się więc koniecznym zreformować organiczne prawo partii politycznych i to przed wyborami w 1982 roku.

Ostatnio tak władze rządowe jak i opozycja wypowiadają się otwarcie za koligację,

która leży tak w interesie rządu jak i opozycji. Sam minister Sprawiedliwości Abiel Ackel uważa koligację partyną za rzecz naturalną i konieczną, by rządowa partia PDS czoła, by rządowa partia PDS mogła dojść do zwycięstwa w wyborze gubernatorów i senatorów. Chodzi tu głównie o wybór gubernatora paulistycznego. PDS jest stańskiemu, gdzie mając po swej stronie PTB z Ivete Vargas i Janio Quadros na czele — może zwyciężyć o zwycięstwo wspólnego kandydata.

To samo odnosi się do PDS w Rio Grande do Sul, gdzie kandydatami tej partii mogą

być Jair Soares lub Nelson Marchezan, dzięki poparcu partii PP dowodzonej przez Sival Guazelli. W Paranie zaś mówi się o możliwości koligacji (sojuszu) między PDS z Ney Braga na czele a partią PP, której kandydatem ma być Jaime Canet. Ogólnie biorąc, wszystkie partie opozycyjne przyjmują koligację pod jednym warunkiem, że ich członkowie nie mogą się sprzymierzyć z partią PDS.

Szef partii PP Tancredo Neves np. lansuje projekt, by opozycja złożona z PMDB, PP, PDT, PT a nawet z PTB doszły do umowy, by pod

żadnym warunkiem nie pozostawać w współpracy z PDS. Globalnie biorąc, taka umowa nie będzie skuteczna na 100 procent, ponieważ stano wie interesy tych partii nie zawsze mogą iść w parze z interesami kierowniczych władz tej czy innej partii. Niektóre bowiem partie stanowe mogą liczyć na zwycięstwo swego kandydata jedynie idąc w koligacji z inną partią.

Jakby nie było, wybory w 1982 roku wpłyną decydująco na zmianę politycznego oblicza Brazylji.

JAN KRAWCZYK

OSTATNI TRANSPORT

CZYLI JAK WALCZYLIŚMY W BRAZYLII O POLSKĘ

1) Nie wiedziliśmy, kto kogo inspirował, ale na pewno był pod jakimś wpływem, bowiem głośno marzył, jakim powinien być upominek. Ponieważ pobieżna kalkulacja wykazała, że nabycie u jubilera takiego obiektu jest poza zasięgiem naszych możliwości, zamiar pozostał jedynie w sferze marzeń.

Najlepiej ustosunkował się do tego jeden z ochotników z Espirito Santo.

— Moja córeczka nie ma nawet bucików, a ja tu mam sadzić się na złoto-diamentowe prezenty dla jasnie-państwa!... Nie ma głupich!

Wobec tego stanęło na tym, że ochotnicy dadzą pracę przy ładowaniu skrzyń.

I tak zostało "odkomenderowanych" czterech ochotników. Władowali się do tramwaju ze śpiewem i żartami, bowiem którzyś z nich odkrył, że u Arciszewskich pracuje przystojna pokojoweczka. "Pokojoweczka" — brzmiało to nieco łagodniej niż służąca. Jak się okazało, miała serce Polki i zgłosiła się była jako "ochotniczka" do armii polskiej w charakterze sanitariuszki, ponieważ zaciąg jeszcze nie był oficjalizowany, na razie "czekała", występując się państwem pułkownikowskim.

Następnych czterech ochotników otrzymało polecenie "asystowania" w szpitalu przy dyzynfekcji różnego rodzaju "ciuchów", zebranych w Rio przez Polską Sekcję Czerwonego Krzyża, działającej przy Brazyljskim Czerwonym Krzyżu. "Ciuchy" te, w ilości około czterdziestu skrzyń, miały być następnie wysłane do Polski ofiarom wojny.

Otrzymałem "zaszczytną" funkcję kierowania tą grupą. Przy czynności dyzynfekcyjnej mieli być zatrudnieni pracownicy szpitala, naszym natomiast obowiązkiem było pilnować, aby rzeczy nie zostały rozkradzione. Lecz w trakcie realizowania czynności dyzynfekcyjnej, pracownicy gdzieś się zawierzili i cała praca spadła właściwie na nasze barki, a raczej na nasze ręce. Miał nam towarzyszyć jakiś dygnitarz, odpowiedzialny za skrzyńce z "ciuchami", ale w ogóle się nie pokazał. Dosłaliśmy do wniosku, że to "pokazanie" się dygnitarza, w ogóle nie było w planie, a raczej zaplanowano je celem uczynienia nas podatniejszymi do pomocy fizycznej.

Dzień był upalny jak cholera a piec dyzynfekcyjny gorący jak otchłań piekielna. Ładowaliśmy do pieca kolejno wszystko — koszuła, kalesony, skarpety, piżamy, prawie nowe garnitury, skarpety, obuwie, a nawet szalki i rekawiczki. Zamykało się hermetycznie drzwi pieca na kilka minut i potem wygarniało jego zawartość. Piec buchał wyciekami nasiąkniętymi bielizną i skórąmi, aż zatykało w płucach.

Jeden z towarzyszy nie wytrzymał i pochylił się nad skrzynią, chwycił go za kark w obawie, że dostał mdłości i zawartość zolałka zaczęła skierować na rozłożone tam przedmioty. Ale on wyprostował się z parą doskonałych bucików męskich w ręku.

— Co to?
— Zaraz zobaczysz...
Zjął z nog swoje i założył te, wykręcił kilka razy dookoła i stwierdził:

— Fajne!
Towarzysze spojrzeli na niego z przerażeniem.
— Chyba... nie masz zamiaru?...
— Właśnie, że mam. A kto się pozna? — powiedział. —
Przeleć — patrzcie! — moim należy się odpoczynek. Dziurę w podszwach. Wrzuce do skrzyń i ilość par pozostanie ta sama.

(c. d. n.)

Rzeczy ciekawe i prawdziwe

FRANCUSKA FLOTA ŚRÓDZIEMNOMORSKA

Państwa Sojuszu Atlantycznego mają na Morzu Śródziemnym przewagę nad wojenną flotą sowiecką. Oświadczył to admirał Jean Accary, dowódca floty francuskiej bazowanej w Tulonie. Składa się ona z 55 jednostek włączając w to okręty najbardziej nowoczesne oraz uzbrojone w pociski atomowe. W regionie śródziemnomorskim flota francuska zajmuje trzecie miejsce po sowieckiej i po flocie amerykańskiej. Do floty francuskiej należą m. in. lotniskowce "Foch" i "Clemenceau". Zostają one zmierzniowane i mają na pokładzie eskadry samolotów typu "Super-Étendard" wyposażonych w taktyczne pociski nuklearne. Do tej floty zostały także włączone jeden z pięciu francuskich podwodnych okrętów nuklearnych. Jest on wyposażony w baterię pocisków strategicznych.

Francja jest jedynym państwem zachodnim, którego broń nuklearna nie są włączone do wojskowej organizacji sojuszników. Do NATO. Francja wystąpiła z tej organizacji w roku 1966, uczestniczy jednak we wspólnych ćwiczeniach lądowych, powietrznych i morskich dwa do trzech razy w roku. Przydzielone do bazy w Tulonie myśliwce bombardujące "Super-Étendard" stanowią nową morską wersję samolotu Mirage III produkcji Dassault. Jest to samolot przechwytyjący, zdolny zabrać ze sobą pociski atomowe o sile 20 kiloton.

Francuzi chwalią się też posiadaniem krążownika przeciwlotniczego Colbert, oraz fregatami Duquesne i Suffren, które wytrzymają atak atomowy. Wspomniane fregaty mają czule aparaty sonarowe pozwalające głęboko pod wodą śledzić ruch nieprzyjacielskich okrętów podwodnych. Są też wyposażone w pociski typu okręt-okręt.

Flota sowiecka na Morzu Śródziemnym jest liczniejsza od amerykańskiej 6 floty, ale nie dorównuje jej pod względem siły ognia ani wyszkolenia.

BOMBOWCE SOWIECKIE IDĄ ŚLADEM PRZEMYTNIKÓW NARKOTYKÓW

Od pewnego czasu sowieckim samolotom bombowym udało się wdzierać w przestrzeń powietrzną Stanów Zjednoczonych przez "dziury" w systemie radarowo-ostregawczym. Informacja ta zawarta jest w numerze amerykańskiego tygodnika "Defence Week".

Piloci rosyjscy nie muszą uciekać się do specjalnych manewrów, by uniknąć ujawnienia ich obecności na ekranach radarów w systemie obronowym Ameryki. Składa się on z 75 automatycznych stacji ostrzegawczo-obsługawczych, rozlokowanych na obszarze Stanów Zjednoczonych i Kanady. Jedynie czego muszą przestrzegać piloci sowieccy to utrzymanie swoich samolotów na wysokości poniżej 3 050 metrów.

Bombowce sowieckie typu "Backfire" i "Bear" są w stanie zbombardować wszystkie najważniejsze bazy rakiet strategicznych na terenie Stanów Zjednoczonych, bez wcześniejszego ujawnienia ich obecności.

Jeszcze przed Rosjanami te "dziury" w systemie ostrzegawczo-obsługawczym Ameryki odkryli przemycnicy narkotyków, którzy są specjalistami w tej sprawie. "Defence Week" dowodzi, że "przemycnicy narkotyków prawie dzień w dzień przedzierają się przez sieć obserwacyjno-ostregawczą, wykorzystując do tego celu różnego rodzaju samoloty".

Lotnictwo amerykańskie podejmuje obecnie maksymalne wysiłki w celu zatkania tych "dziur".

("Dziennik Polski").

CIEŻKA PRACA DZIEWCZĄT W AZJI I AFRYCE

Według danych z Międzynarodowego Biura Pracy z roku 1979 pracą zarobkową trudni się ponad 55 milionów dzieci w wieku poniżej 15 lat, z tego 30,5 mln. w Azji Południowej (Indie, Pakistan, Bangladesz), 9,9 mln. w Azji Południowo-Wschodniej, 9,6 mln. w Afryce i 3,3 mln. młodych robotników w Ameryce Łacińskiej. Statystyki stwierdzają, że proporcjonalnie więcej dziewczynk bierze udział w pracach nisko opłacanych, a bardziej wyczerpujących fizycznie, jak praca na roli, w kopalniach, kamieniołomach, w usługach i gospodarstwie domowym. Na cięższą pracę dziewcząt w tych krajach składają się dwa czynniki: tradycyjny zwyczaj, według którego kobiety uważane są za "zwierzęta polowe" oraz fakt, że rodziny starają się maksymalnie wykorzystywać pracę córek przed małżeństwem (zwykle bardzo wcześnie), aby zgromadzić posag, którego wymaga rodzina przyszłego mężka.

RÁDIO IGUAÇU

DA FUNDAÇÃO DE SÃO VICENTE DE PAULO
ZYU — 348 — 1590 KHz
Boa música, Clube dos Sócios, Terço em Família. Música polonesa aos domingos das 14.30 às 16.00 horas. Homens, Antúncios — Avisos e Recados para Amigos.
83.700 — Araucária — PR — Rua Dr. Julio Szymanski, 20
Fone: C. N. 041-842-1132

WIADOMOŚCI SPORTOWE

◆ Mecz treningowy rozegrała reprezentacja Brazylii z jedenastką Ekwadoru, przygotowując się na spotkanie eliminacyjne z Wenezuelą dnia 22 lutego. Na skutek ujemności z boiska przez sędzię graczy Zé Sérgio i Paulo Izidoro, zostali powołani na ich miejsce Paulo César z São Paulo i Mário Sérgio z Internacional.

◆ Boca Juniors, jeden z najlepszych drużyn argentyńskich ofiarował 9 mln. dolarów klubowi Argentinos Juniors za transfer sławnego gracza Maradona. Wszystko przemawia za tym, że transfer ten dojdzie do skutku.

◆ Bramkarz Marola, należący do klubu Santosu został powołany przez trenera Telé Santana na bramkarza rezerwowego jedenastki brazylijskiej, ponieważ bramkarz João Leite uszkodził sobie palec podczas treningu. Bramkę Brazylii broni obecnie 35-letni Valdir Peres.

◆ Reprezentacja Brazylii rozegra mecz z ZSRR w Moskwie dnia 21 lipca z okazji 25-lecia zbudowania stadionu im. Lenina. Będzie to mecz rewanżowy za porażkę jaką doznała Brazylija w Maracanã z końcem ub. roku, przegrywając 1:2.

◆ Kilka reprezentacji europejskich odbywa tournée w Ameryce Łacińskiej, jak np. Rosja, Bułgaria i Rumunia, osiągając na meczach niezłe wyniki. Porażkę dość przykrą poniosła Rosja przegrywając z drużyną kolumbijską Milionarios 2:3.

◆ Bardzo tragicznie zakończył się mecz w Grecji między dwoma drużynami — zagorzałymi rywalami. Po meczu rekordowa publiczność skierowała się do bramy wyjściowej stadionu. Na skutek naporu brama drewniana runęła na wychodzących, zabijając 19 osób i raniąc ciężko 50.

◆ Carlos Alberto Kirmayr jest obecnie najlepszym tenisistą brazylijskim, wygrywając kolejno 3 międzynarodowe turnieje, które odbyły się niedawno na kortach São Paulo i Santosu.

◆ Zwycięzca tradycyjnej ankiety francuskiego dziennika sportowego "L'Equipe" na najlepszego sportowca świata 1980 roku został pięciokrotny złoty medalista Olimpiady w Lake Placid — łyżwiarz Eric Heiden (USA).

◆ Na mistrzostwa świata w szybowiectwie (XVII z kolei), które odbędą się w Paderbon (RFN) w dniach od 23 maja do 7 czerwca br. zgłosiło się dotąd 36 krajów reprezentowanych przez 100 pilotów.

NEKANY WOJNĄ SALWADOR

Sytuacja w Salwadorz jest wciąż krytyczna, z uwagi na ofensywne działania partyzantów. Lewica uparcie odmawia złożenia broni. Pogład młodych oficerów, którzy w październiku 1979 roku uwierzyli, że poprzez bezkrwawe obalenie rządu gen. Romero uda się zapobiec wojnie domowej — okazał się złudny. Zamiar zrównania warstw społecznych drogą reform oraz wybór rządu przejściowego nie pozwoliły wprowadzić nalezycie funkcjonującej demokracji.

Wine za to ponoszą skrajnie lewicowe i prawicowe siły radykalne, które tłumy każdą próbę wkroczenia na drogę postępu. Rachunek za to płaci naród, który w ubiegłym roku poniósł 10 000 ofiar terroru politycznego.

100 DUKATÓW — 120 000 DOLARÓW

Podczas niedawnej licytacji w Nowym Jorku firma numizmatyczna w Dallas, "James Blanchard and Company" zakupiła studniakówkę Złoty minuta III Wazy za 120 000 dolarów. Ta największa złota moneta, jaką kiedykolwiek

wybito w Europie, waży 11 uncji. Przedstawia wizerunek Zygmunta III Wazy, a na odwrocie orły i pogonie. Została wybita w 1621 roku.

NIEPRAKTYCZNE BUDYNKI

Według danych zebranych przez ONZ, w wielu miastach świata utrzymuje się budynki, których utrzymanie w przyszłych 20 latach będzie nieopłacalne. Według załącznika ONZ, do końca bieżącego stulecia powinno się rozpowszechnić budownictwo uwzględniające wymogi klimatyczne. Domy powinny posiadać dobrą izolację termiczną, betonowe podłogi zatrzymujące ciepło oraz okna zwrócone w stronę południa. Do roku 1990 większość państw powinna być w stanie zredukować zapotrzebowanie na energię w nowo budowanych domach o 75 proc.

Niezbędne jest również izolowanie istniejących domów, jako że około 75 proc. z nich będzie nadal w użytku do roku 2000. W Stanach Zjednoczonych istnieje obecnie prawie 20 000 domów ogrzewanych energią słoneczną. Względnie ekonomiczne świadczą o tym, że do r. 1990 będzie ich już około 5 mln.

Paczki DO POLSKI
ZLECENIE
do WYBORU
PIENIĄDZE ALBO PACZKI WOLNE OD CIA
"AHAT" DESPACHOS E REPRESENTAÇÕES LTDA.
Praça João Mendes, 42 — 10.º andar — Conjunto 109
Telefones: 36-3865 — 34-2349
CEP. 01000 — SAO PAULO
Caixa Postal, 3950

PEKAÓ

DOSTARCZA W POLSCIE:

- SAMOCHOODY
- TRAKTORY
- MASZYNY rolnicze
- MIESZKANIA
- SPRZĘT gospodarstwa domowego
- SPRZĘT radiofoniczny
- PACZKI - PEKAÓ

WYSYŁA DO POLSKI:

- DOLARY na rachunki walutowe
- DOLARY do rąk odbiorcy
- ZLECENIA do wyboru

SPRZEDAJE:

CZEKI PEKAÓ

Informacji udzielają i zlecenia przyjmują autoryzowani dealery oraz

PEKAÓ TRADING CORPORATION

225 Park Ave. South, New York, N. Y. 10003

A LIBERTY

NASIONA CEBULI

1981
Z KALIFORNII

FLORECKI

80000 Curitiba — Rua Saldanha Maranhão, 148

O MELHOR EM PREÇO E SERVIÇOS

TEM DE TUDO PARA O SEU CARRO

VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS

MATRIZ: R. Nilo Cairo, 52 222-7349
FILIAL I: R. Cons. Laurindo, 961 Fones: 224-5374
FILIAL 3: BR 116 Km 105 246-2462

Casas Ling

MODAS FEMININAS

A PRIMEIRA EM LANÇAMENTOS

PRAÇA ZACARIAS, 70

80.000 CURITIBA

PARANA

8 NIEDZIELA ROKU

LIST SW. PAWLA — (1 Kor. 4, 15)

Niech więc uważają nas ludzie za sługi Chrystusa i za szafarzy tajemnic Bożych. A od szafarzy już tutaj się żąda, aby każdy z nich był wierny. Mnie zaś najmniejszej zależy na tym, czy będę osądzony przez was, czy przez jakikolwiek trybunał ludzki. Co więcej, nawet sam siebie nie sądzę. Sumienie nie wyrzuca mi i wprawdzie nie, ale to mnie jeszcze nie usprawiedliwia. Pan jest moim sędzią. Przynajmniej nie sądzę przedwiecznie, dopóki nie przyjdzie Pan, który rozstrząsa to, co w ciemnościach ukryte, i ujawni zamiary serc. Wtedy każdy otrzyma od Boga pochwale.

Niestety smutne to ale prawdziwe, iż wielu kapłanów zaprzepaściło łaskę kapłaństwa. Stąd nie dziw, iż Papież Jan Paweł II, ciałge i wszędzie przypomina i napomina, byśmy byli wierni swemu powołaniu. Nazwał On celbat znakiem przyjaźni z Chrystusem i mówił, byśmy nie dawali się omamić pokusom dzisiejszego świata.

Według mnie, kapłana w podeszłym wieku, nie tylko dzisiejszy świat bardziej, niż kiedykolwiek zmateralizowany, jest tego przyczyną, ale i my sami.

Jedną z najważniejszych przyczyn to brak prawdziwego urobienia duchowego seminarzystów. Nie jest to moje zdanie. W katolickim tygodniku "Voz do Paraná" ukazują się co tydzień wspaniałe artykuły: "Głos Pasterza" — Ks. Arcybiskupa Kurtyby D. Pedro Fedato. W artykule, "Po Seminarium?" pisze o tym powołując się na wypowiedzi Ojca świętego. Za dużo też dziś bije się jedynie na uformowanie do pracy duszpasterskiej, z uszczerbkiem wyrobienia wewnętrznego.

Z drugiej strony kapłani młodzi, w większości już w seminarjach, to bardzo wylani na zewnątrz, rzucają się na całego, w wir pracy duszpasterskiej, zapominając opaniecia sw. Pawła, które dawał Tymoteuszowi i Tytusowi. "Wstrzeżaj się młodzieńczych porывów... a głupich i niedorzecznych rozpraw unikaj" (2 Tym. 2, 22, 23). "Ale ty głos co przystoi zdrowej nauce" (1 Tym. 2, 1). Co więcej, także im być ostrzym w obcowaniu ze świeckimi. "Bądź przykładem dla wiernych w mowie, w postępowaniu, w miłości, wierze i czystości" (1 Tym. 4, 11). I tak konczy: "Pinuj samego siebie i nauki; i w tym trwaj. Bo to czynię i samego siebie zbawisz i tych, którzy ci słuchają" (1 Tym. 4, 16). Módlmy się codziennie o to, dla naszych kapłanów.

J. Q.

P. S. — Przeczytaj także Ewangelię dzisiejszą: Mat. 6, 24-34).

Z OKAZJI HISTORYCZNEJ ROCZNICY

W 1982 r. obchodziliśmy 600 rocznicę założenia Klasteru O. Paulinów na Jasnej Górze i zawieszenia obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej.

Dla uczczenia tej historycznej rocznicy, po uzyskaniu zezwolenia Stolicy Apostolskiej i błogosławieństwa Ks. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego, postanowiono wybić pamiątkowe medalliony w złocie, srebrze i stali. Medalliony, przedstawiające podobizny Papieża Jana Pawła II i Matki Boskiej - Królowej Polski, zostaną wybite przez Królewską Mennicę Wielkiej Brytanii.

Podobizny Papieża i Królowej Polski wyrzeźbione zostały przez Michała Rizello, Prezesa Królewskiego Stowarzyszenia Rzeźbiarzy Wielkiej Brytanii.

Pierwszeństwo zakupu medallionów będą mieli rodacy zamieszkałi poza granicami Polski.

Większa część sumy uzyskanej ze sprzedaży przeznaczona zostanie na potrzeby Kościoła w Polsce i oddana do dyspozycji Prymasa Polski.

Zamówienia można kierować w terminie do dnia 31 maja bieżącego roku do:

- 1. The Royal Mint Numismatic Bureau, P.O. Box 6, Llantrisant, Pontyent, Mid Glamorgan, CF7 8YT, U.K., Wielka Brytania lub
2. British Royal Mint, 128 Passaic Avenue, New Jersey 07006, USA.

Koszt medallionów w złocie (w skrózonym pudełku) — przy cenie 1 uncji czystego złota \$ 650 w dniu zamówienia — wyniesie \$ 1.200 lub \$ 500; w srebrze (w pudełku z imitacją skóry) — \$ 100 lub \$ 42; w stali — \$0 dolarów.

WIĘSCI Z POLSKI WIĘSCI Z POLSKI WIĘSCI Z POLSKI WIĘSCI Z POLSKI

SPRZED MILIONÓW LAT

W Polsce kilkakrotnie znajdowano w okresie ostatnich lat skamieniałe tropy wielkich gadów. Ślady łap tych zwierząt odnaleziono się przed milionami lat na wilgotnym gruncie, który później przekształcił się w skałę.

W Górach Świętokrzyskich zachowały się utrwalone w skałe odciski łap wielkich gadów jurajskich. W Europie znane są tropy gadów, ale starszych, z okresu permjskiego i triaskiego, pozostawione w piaskach dawnych pustyni. Gady jurajskie w Górach Świętokrzyskich zostawiły ślady na wilgotnej plaży morskiej. Zwierzęta chodziły po brzegu lub płytkim dniu morza w czasie odpływu.

CHŁOP — ZAPOMINIANY PRZEZ REWOLUCJĘ SOCJALISTYCZNĄ

Korespondent "The New York Timesa" — John Darnont omówił ostatnio sytuację chłopów polskich w gospodarce i społeczeństwie.

Typowy rolnik — stwierdził — jest pochodzenia chłopskiego. Poza elektryfikacją życia jego nie zmieniło się w Polsce na przestrzenie ostatnich wieków. Żyje, pracuje na ok. 15-akrowym gospodarstwie, w jednopiętrowym drewnianym bądź murowanym domu, z piecem na węgiel w kuchni i obrazami świętych na ścianach. Posiada zwykle niewielkie gospodarstwo, w skład którego wchodzi koń, jedna do dwóch krow, trzoda chlewna i trochę drobiu na własny użytek.

Jest ok. 3,5 miliona rolników w Polsce. Wzorem robotników wystąpili o legalizację swego związku zawodowego. Jeśli uzyskają statut związków zawodowych — stana się jeszcze jednym ważnym, niezależnym od władz komunistycznych centrum.

Przed II wojną światową — pisał Darnont — rolnictwo było ważnym ogniwem polskiej gospodarki, a rząd polski dążył do stwo-

żenia "zdrowej klasy chłopskiej". Po wojnie komuniści postawili na rozwój przemysłu. W efekcie dokonali się w Polsce największe w krajach Europy wschodniej migracje wewnętrzne — w ciągu 15 lat opuściło wieś 6 milionów młodych ludzi.

Chłop był zapomniany przez rewolucję socjalistyczną — stwierdza Darnont. Fakt, że w Polsce, jak w każdym innym kraju bloku wschodniego, istnieći drobni właściciele ziemi był kłopotliwy i traktowany przez władze komunistyczne jako tymczasowe, która z czasem wchłonie rolnictwo państwowe. Stąd producenci dwóch trzecich ziemi krzywdzeni byli na rzecz PGR-ów, nierenotnych, a nawet będących przyswojową kulą u nogi polskiej gospodarki. Utrzymywana były przez państwo, by dać świadectwo ideałom komunistycznym.

Dzisiaj rolnicy w wieku ponad 60 lat prowadzą ponad jedną trzecią gospodarstw chłopskich. Niekani biurokratycznymi zarządzeniami, w połączeniu z biedną polityką cen, traktując ich oficjalną reprezentację, za jaką uważa się Zjednoczone Stronnictwo Ludowe, jako zły dowcip.

Niezadowolone przeszło w aktywne działanie w 1978 roku. Polityka związana z rentami i emeryturami dla rolników zrozumiana została przez chłopów jako środek na pozabawienie ich ziemi. Powstał wówczas Komitet Samoobrony Chłopów Ziemi Grojeckiej, podobne komitety powstały w Przemyślu, Rzeszowie i Siedlcach. Rozpoczął działalność Uniwersytet Ludowy, jednostka samokształceniowa, niezależna od oficjalnych.

Ostatnio powstał Niezależny Związek Zawodowy Rolników Kolnych w Lisowie, który wybrał na przewodniczącego Józefa Ostaka. Ruch chłopski nazywany jest "Solidarnością Wiejską".

Utworzenie związku stało się dla chłopów koniecznością. "Chcemy" podnieść godność

rolnika — powiedział dziennikarzowi amerykańskiemu który z podbalających rolników. "Poza wszystkim — jesteśmy tymi, którzy karmią ten kraj". Przytoczył też znany polski dowcip o człowieku, który miał pięciu synów. Jeden stał się nauczycielem, drugi księdzem, inny doktorem, następny wojskowym. Ten najgłupszy został przy ojcu i zajął się gospodarstwem. "Nie chcemy, aby druze mówiono o nas w ten sposób".

WYMIANA HANDLOWA MIĘDZY POLSKĄ A RFN

Wymiana handlowa między Polską a Republiką Federalną Niemiec rozwija się powoli. W ubiegłym roku (styczeń — wrzesień) eksport polski wzrósł o 28 proc., a import o 15 proc. w porównaniu z analogicznym okresem 1979 r.

W roku 1979 doszło do wyrównania ujemnego dla Polski w latach siedemdziesiątych salda obrotów. Eksport wyniósł 3,6 mld. zł dew. przy imporcie 3,5 mld. zł dew. Powstała korzyść RFN sięga jednak nadal ponad 9 mld. zł dew., co zmusza do dalszego zwiększenia eksportu.

Trudności, które hamują ten proces wynikają z braku nieskrepowanego dostępu do ról, zwłaszcza wyrobów hutniczych i tekstylnych. Obie strony nie wykorzystują także w syfikowaniu swych możliwości dalszego intensywności i wzajemnie korzystnej współpracy.

Fakty te podano na konferencji prasowej zorganizowanej w Warszawie przez dyrekcję liczącą do największych w Warszawie imprez, z zakresem towarów przemysłowych. Konferencja odbyła się z końcem ubiegłego roku.

ZE ŚWIATA KATOLICKIEGO

SPOTKANIE PAPIEŻA DZIENNIKARZAMI

W ostatnich dniach, Jan Paweł II udzielił audiencji przedstawicielom Stowarzyszenia Pras Zagranicznej we Włoszech. Prezes tego Stowarzyszenia, John Burle, wygłosił przemówienie, w którym podkreślił zaniepokanie wobec obecnej sytuacji międzynarodowej zagrażającej pokojowi świata.

Najwyższy Pasterz przypomniał także słowa Pawła VI wypowiedziane do dziennikarzy zagranicznych: "Bądźcie przygotowani by bronić zawsze i wszędzie sprawiedliwe prawa i prawdziwą wolność osoby ludzkiej, bez dyskryminacji rasowej, którą niestety spotyka się w niektórych systemach politycznych. Nie milczcie kiedyś godność i cześć ludzka jest zagrożona poprzez gwałty, wyszkę ekonomiczną i rozwiadłość obyczajów".

Na zakończenie audiencji, w Sali Konsystorskiej, Jan Paweł II zaprzagnął poznać osobście wszystkich dziennikarzy obecnych, z którymi zrobił zdjęcie pamiątkowe.

OJCIEC ŚW. POPIERA SANKTUARIA

Papież Jan Paweł II, przemawiając do 80 rektorów sanktuariów francuskich, powiedział, że te święte miejsca rozrzucone po całym świecie chrześcijańskim przekazują wszystkim ludziom — nawet niewierzącym — podniosłe myśli i wezwania, które są zdolne zachęcić do życia religijnego i dać człowiekowi lepsze samopoczucie i lepsze zrozumienie życia doczesnego.

Jan Paweł II zwrócił także uwagę, że jego podróże do kilku państw były prawdziwą pielgrzymką do sanktuariów maryjnych tych krajów, jak np. Guadalupe, Częstochowa, Efez, Knox, Aparecida, Lisieux, Altoetting czy bazylka Niepokalanej w Waszyngtonie. Przez wizytacje tych sanktuariów Jan Paweł II chciał nie tylko złożyć hołd milionom pielgrzymom różnych krajów, jak również dać przykład, by praktyka pielgrzymek nigdy nie ustała w świecie chrześcijańskim.

WYWIAD Z PRYMASEM POLSKI W "FIGARO"

Prymas Polski kardynał Stefan Wyszyński udzielił paryskiemu tygodnikowi "Figaro Magazine" wywiadu nt. sytuacji w Polsce. Kardynał S. Wyszyński wyraża przekonanie, że "naród polski kieruje się zdolnym rozsądkiem", i że to właśnie pozwala "spokojnie patrzeć w przyszłość". Jego zdaniem ostatnie wydarzenia w Polsce świadczą o "rosnącej odpowiedzialności narodu za rozwój życia społecznego i gospodarczego. Już od dawna system gospodarczy był krytykowany przez społeczeństwo, zwłaszcza zaś nadmierne inwestycje w przemyśle ze szkoda dla rolnictwa, tym bardziej, że owe nadmierne inwestycje były realizowane dzięki pożyczkom zagranicznym".

Zdaniem Prymasa, to, co dokonano się w kraju, świadczy, że "masy pracujące, znając dobrze sytuację Ojczyzny, wynikającą z jej zobowiązań międzynarodowych, dojrzały pod względem społecznym i politycznym".

A LIBERTY

Fechaduras E.C.T. — Garrafas térmicas e vidros — Brocas industriais desde um milimetro — Linha completa para acouques — Colas de um minuto de secagem — Vidros para conservas — Filtros para água — Moinhos para pimenta — Charutos — B.H.C., D.D.T. — Jogos de bom menino — Aparatos de barbear — automáticos — Rolhas de importação — Reguladores para líquido — Linha completa para barbear — Lanternas Focos à gás e carboreto — Lâmpedas — Vidros — Escovas de aço e rotativas — Pedras de afiação e de precisão — Serras para aço e ferro — Ouro e prata — Grampeadores — Moringas — Árvores para Natal com pisa-cá pisca — Máquinas para cortar grama — manuais e elétricas.

FLORENCIA

80000 Curitiba — Rua Saldanha Maranhão, 148

W SKRÓCIE

Ojciec św. Jan Paweł II ofiarował Klinice Chorób Nerw Akademii Medycznej w Krakowie dwie sztuczne nerki i specjalny filtr do wody. Ten cenny dar pozwoli obciążoną większą liczbę chorych leczonych dializą.

Ostatnio powróciło na swoje miejsce w Katedrze na Wawelu siedemnaście królewskich gobelinów które zrabowane w czasie wojny, zostały ukryte w magazynach SS w Monachium. Poddano je zabiegom konserwatorskim i prano środkami bezalkalicznymi, a zniszczone wątek wzmożniono siatkami bawełnianymi.

Pierwszym misjonarzami w Ameryce Północnej byli franciszkanie, którzy przybyli do Kalifornii z Cortesem w 1535 r. Hierarchia kościelna została ustanowiona z utworzeniem diecezji katolickiej w Baltimore, nad Atlantykiem, w 1788 r. Pierwszym biskupem był ks. Jan Carroll.

Universe, tygodnik katolicki wychodzący w Londynie zamieścił wiadomość o śmierci p. Andrzeja Onyszkiewicza dyrektora Instytutu Polityki Akcji Katolickiej w Anglii (1951).

Watykan wypłaca roczną milionów pensji urzędnikom 5 milionów funtów na rodzinę 1,3 miliona na pismo "L'Espresso".

Salvador — D. Avelar daó Vilela — Kardynał — mas Salvadoru (Brazylia) wzięty ostatnio na kapłana letniego Miguel Olive Almeida w dowca i Oiga 5-go dziekana zawodu był profesorem chalterem.

CASA DAS SEMENTES PROAGROPEC — PRODUTOS AGROPECUARIOS LTDA Comérclo de: Sementes, Adubos, Inseticidas, Fungicidas, Equipamentos e Ferramentas Agrícolas Rua Pedro Ivo, 739 (Perto da antiga Rodoviária) Fones: 222-3478 e 232-9721 CURITIBA — PARANÁ

Boutin — ADUBOS LÍQUIDOS — ADUBOS COMPOSTOS — ADUBOS SIMPLES — PULVERIZADORES — FUNGICIDAS — INSETICIDAS — HERBICIDAS MAIOR ESTOQUE E MELHOR PREÇO DA PRAÇA ATACADO E VAREJO ADUBOS BOUTIN LTDA Avenida 7 de Setembro, 2.064 — Fone: 224-1288 Caixa Postal. 1130 — Teleg.: "PROAGRO" 80.000 — CURITIBA — PARANÁ

JOÃO HAUPT & CIA. LTDA LIVRARIA E PAPELARIA Livros Fiscais e de Contabilidade Artigos Escolares Material de Escritório MATRIZ: Rua São Francisco, 237 Telefone: 222-8632 (PaBx) FILIAL: Rua Lamenha 1, 600 Telefone: 222-1229 80.000 CURITIBA — PARANÁ

ODKRYCIE ARCHEOLOGICZNE Polscy archeolodzy, na podstawie zapisków, znajdujących się m. in. w Pome, ustalili, że w średniowieczu istniała rejonie Goryczy (woj. gorzowskie) biskupstwa lubuskiego, sprawującego nad zamieszkującymi tu Słowianami. Stwo to zostało wedle wspomnianych zapisków doszczętnie zniszczone i zrównane z ziemią roku 1527 przez margrafów niemieckich Frankfurta i Minchenbergu.

Muzeum PIENIŃSKIE Przed osmiu laty uzdrowisko Szwajcarskiego Krościenko przeniesiono na siedlisko pienińskiego wille "Zdrojowa" przy plaży zefla Dietla w Szczawnicy. Zgromadzone tu etnograficzne z regionu pienińskiego bogate i wartościowe. Znajdują się tu wty używane w gospodarstwie, narzędzia, niesz, sprzęt pasterski itp. Uwagę przyciąga in. drewniany rower pasterski zabudowany przez anonimowego konstruktora. Muzeum Pienińskie ma również w swej twórcy, Józefa Szalaya aż po lata wojny. Specjalna ekspozycja poświęcona wojnie II wojny światowej. Udokumentowane działy goli pienińskich w walce z faszystami, wiele miejsca przeznaczone na ilustrację ruchu oporu na terenie Szczawnicy. W muzeum znajduje się także wiele świeconia Janowi Witkowi, wielkiemu śnikowi i piewcy Pieniń, Sa tu jego obrazy, wśród nich także ludowe pochodzące z XVIII i XIX wieku.

TADEUSZ DOŁĘGA - MOSTOWICZ

PROFESOR WILCZUR

Wilczur mówił dalej:
 — Ma się rozumieć kwestia lat sama przez się nie jest tak ważna, nie wchodzi tu bowiem w grę sprawa seksualna. Wie pan dobrze, że nie zawsze zależne to jest od wieku. Chodzi o co innego. O kwestię zamiłowań i upodobań. Te trzeba mieć najmniej więcej jednakowe, aby być z kobietą szczęśliwym i by jej dać szczęście. Nie można popełnić większego błędu, niż żeniąc się z dziewczyną młodszą od siebie więcej, niż dziesięć lat.

Kolski przeknął ślinę i zapytał:
 — Czy pan, profesor serio jest tego zdania?
 Jak najbardziej serio, panie kolego. Niech pan tedy nie zwleka, bo jeszcze ktoś pana ubiegnie. Nie bój się rywala. O kobietę trzeba walczyć. To nie jest pieczone gołąbek, co sam panu spadnie do otwartej buzi. A gdy już ją pan będzie miał, niech pan pamięta, by więcej jej czasu poświęcić, niż swojej pracy zawodowej. To szalenie ważne. O tym również przekonałem się na własnym smutnym doświadczeniu. Kiedyś, gdy pan zechce tu mnie odwiedzić, opowiem panu te historie. Bo nie wątpię, że latem zajrzy pan tu chociaż na kilka dni.

— Z największą przyjemnością, panie profesorze — skłonił się zmieszany Kolski.
 Do pokoju weszła Łucja. Zdjęła już kitel i była w ciemnej wełnianej sukience, a w ręku trzymała jakąś robotkę.

— Ho, ho, panno Łucjo — zwrócił się do niej Wilczur. — Czuję w powietrzu jakąś zabawę. Założyłbym się, że produkuje pani nową suknię.

— Skąd pan wie? — zdziwiła się Łucja.
 — Jasnowidzenie! — podnosząc palec do góry tajemniczo odpowiedział Wilczur. — Czyż na darmo uważają mnie wieśniacy w okolicy za czarownika? Jasnowidzenie!

Zmarszczył brwi i zmrużył oczy:
 — Zaraz, zaraz... Już widzę... Tłum tańczących par... Orkiestra... Oto pani domu... A to jej mąż... Wysoki, przystojny... Założyłbym się!... Ależ tak. Na pewno jest lekarzem... Na Boga! To doktor Pawlicki!

Łucja i Kolski zamienili spojrzenia pełne podziwu. Wreszcie Łucja zawołała ze śmiechem:
 — Ależ oczywiście! Profesor musiał spotkać w Radolizkach Pawlickiego i dowiedzieć się od niego o tym balu.

(c. d. n.)

KUCHNIA POLSKA

WOŁOWINA Z KAPUSTĄ

1 kg mięsa wieprzowego, 6 łyżek tłuszczu, 2 główki cebuli, łyżeczka przecieru pomidorowego, duża główka kwaszonej kapusty, 2-3 cząstki (strąki ostrej papryki), mielony pieprz, sól.
 Mięso podzielić na 7-8 różnych części i zarumienić na tłuszczu, potem wyjąć, a na tłuszczu usmażyć cebulkę, dodać do niej przecier pomidorowy i mieloną paprykę, po czym zalać gorącą wodą, włożyć mięso i gotować na małym ogniu. Z kapusty usunąć głąb, pokroić ją na grube paski i włożyć w brytwannie skrapiając dwiema łyżkami tłuszczu. Głąb kapusty będzie miękka, włożyć na wierzch mięso z sosem, doprawić do smaku solą i pieprzem, dodać posiekaną paprykę.

OD ADMINISTRACJI

POTWIERDZENIE ODBIORU PIENIĘDZY

za przynależną "Ludu", wpłaconych w styczniu:

Wanda Wachowiakowa — São Paulo	750,00
Czesław Mazurek — Atibaia	750,00
João Victor Chivelski — Campina das Missões	350,00
Irineo Bystronński — Dom Feliciano	750,00
Ludovico Kwiatkowski — Dom Feliciano	750,00
Edmundo Szortyka — Dom Feliciano	375,00
José Stelmasczyk — Dom Feliciano	750,00
Estanislau Chmielski — Paragua	750,00
Estanislau Klejnowski — Dom Feliciano	750,00
Ladislau Fabrys — Dom Feliciano	750,00
Jadwiga Piaskowska — Curitiba	750,00
Ceslau Litka — Sant'Ana	750,00
Prof. Casemiro Mazur — Sant'Ana	750,00
Wanda Łuczynski — Cruz Machado	450,00
Pe. Francisco Włodarczyk — Argentina	4.000,00
Romualdo Wroś — Wenceslau Braz	750,00
Alberto Wszolek — Wenceslau Braz	750,00
Estanislau Antol — Assis Chateaubriand	750,00
Pe. Felix Obrzut — Campina Verde	800,00
Tadeo Gauze — Cascavel	750,00
Alexander Szytber — Guaratuba	800,00
Zygmunt Kujawa — Araucária	750,00
Estanislau Borowski — Curitiba	750,00
Estanislau Chmielski — Paragua	4.000,00
Albania Gauk — São José dos Pinhais	750,00
Roman Gurski — Contenda	750,00
Ladislau Zakrzewski — Senegés	750,00
Tadeu Zajac — Gonçalves Junior	750,00
Józefa Golińska — Gonçalves Junior	750,00
Kornel Stepko — Gonçalves Junior	750,00
Franciszek Reczek — Novo Hamburgo	750,00
Estevão Coimbra — Ponta Grossa	750,00
Maciej Feldhuzen — Rio de Janeiro	750,00
André Klemba — Reserva	700,00
Pe. Estanislau Borysiak — Cândido de Abreu	750,00
Damiano Bystronński — Canoas	1.000,00
Demele Tadeu Filho — Arapongas	750,00
Ladislau Galarda — Curitiba	750,00
Antoni Szleszyński — Curitiba	750,00
Romão Incote — Curitiba	750,00
Tadeu Wesguber — Curitiba	700,00
Marian Malicki — Timbó	750,00
Jerzy Lepecki — Rio de Janeiro	800,00
Leonard Wierzchoń — Cruz Machado	1.000,00
Wadislau Wierzchoń — Cruz Machado	750,00
Joana Koczyla — Cruz Machado	750,00
Zeno Stadnicki — Cruz Machado	750,00
Zenobio Wierzchoń — Cruz Machado	750,00

OFIARY NA FUNDUSZ "LUDU"

Ks. Stanisław Sosnowski — Cândido de Abreu	250,00
Regina Sikorski — Mallet	1.000,00
Francisco Siatkowski — Mallet	100,00
Miguel Grzeszczyszyn — Mallet	600,00
Tadeu Ciupak — Toledo	250,00
Wera Kryczka — Carapicuíba	250,00
Ks. Leon Łodziński — Wenceslau Braz	250,00
Ks. Zygmunt Szwałkiewicz — Rio Claro do Sul	250,00
Pe. Vitoldo Dmitrowicz — Ponta Grossa	250,00
Ks. Walenty Nogły — Guarapuava	250,00
NN. — São Paulo	250,00
Zofia Lenard — Belo Horizonte	1.000,00
Ks. Marek Lukomski — Giruá	1.000,00
Aleixo Wenc — Araucária	250,00
Jerzy Lepecki — Rio de Janeiro	1.250,00

A LIBERTY

Meia gilette e gilette de importação — Diamantes — Máquinas para corte de cabelos - manuais e elétricas — Secadores de cabelo — Vibradores — Cutelaria de importação — Perfumaria professional — Sementes de importação - de alcahofra e jilo — Tinta Parcer — Baralhos - de plástico — Facas, facões e de alpaca — Cuias e bombas de luxo — Máquinas de macarrão - de importação — Máquinas para corte de legumes — Adubos, fertilizantes — Cachimbos até Cr\$ 5.000,00 — Fumos - 50 qualidades — Rapé — Bengalas — Ferramenta agrícola — Balanças — Churrasqueiras — Máquinas para carne e cereais.

F L O R E C K I

8000 Curitiba — Rua Saldanha Marinho, 148

Uśmiechnij się...

Mały brat do siostry zamejnej od trzech tygodni:
 — Czy macie już dzieci?
 Ona: jeszcze nie.
 — To na coście się pobrali?

Malec: Tato, powiedz mi bajkę.
 Ojciec: O czym?
 — O tym dobrym ojcu, co dał synkowi pieniądze na lody.

Stryj: Czemu tak z boku na mnie patrzysz?
 Malec: Bo mój tato mówił, że małżeństwo stryjowi bo-kiem wyłazi, to bym to chciał widzieć.

Ojciec do 6-letniego synka: Bocian przyniósł ci wczoraj braciszka.
 Malec: Niech tato nie zwraca głowy, tylko się przyzna do winy. Przecie tatę nikt za to nie wybieje.

INDICADOR PROFISSIONAL

Lekarze:

DR. LUDOVICO RYDYGIER

MEDICO
 Estágio Hospitalar de 4 anos nos Estados Unidos. — Cursos de Especialização na New York Polyclinic Medical and Hospital.
 Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 63 — Fone: 224-8494
 14.º and. — Conj. 1411 — Edifício Barão do Rio Branco.
 Residência: Rua do Herval, 182 — Fone: 262-1763
 80.000 — CURITIBA — PARANÁ

CLÍNICA GERAL

DR. KRAUSE

Av. República Argentina, 4059
 Novo Mundo — Portão — Curitiba

Dentyści:

DRA. MARIA E. BARANSKI KANIAK

CIRURGIÁ-DENTISTA
 Alameda D. Pedro II, 602 — BATEL
 HORÁRIO: Das 15,00 às 19,00 horas
 MÓWI SIĘ PO POLSKU!
 — FACIL ESTACIONAMENTO —

Advokaci:

DR. LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI
 SPRAWY CYWILNE, KRYMINALNE, INWENTARZE I.T.D.
 Praça Pres. Getúlio Vargas, 68 — Tel.: 282-0868
 São José dos Pinhais — Paraná

DR. EDWARD ŻELAK

Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizację. — Przeprowadza inwentarze
 Rua Emiliano Permeia, 10 — 4.º piętro — Conj. 401 (Esq. Pça Zacarias), Edif Quinco — Fone: 222-0278 — Curitiba - PR.

ESCRITÓRIO DE ADVOCACIA ELMAR SZANIAWSKI

Causas Cíveis e Comerciais — Despejos — Inventários — Cobranças — Família.
 Direito do Trabalho e Direito Administrativo.
 Horário: Das 9,30 às 11,30 horas e das 15,00 às 18,00 horas.
 Av. Luiz Xavier, 68 — 11.º and. — Conj. 1105 — Ed. Tjucas
 80.000 CURITIBA — PARANÁ

Benjamim Zilli & Cia. Ltda.

IMPORTADORES

ARAME FARPADO DE VÁRIOS TIPOS
 e ARAME LISO GALVANIZADO, AOS
 MENORES PREÇOS.

— ★ —

Avenida 7 de Setembro, 2142 — Fones: 222-2058 — 222-2133
 Endereço Telegráfico: "BENZILLI" — Caixa Postal, 102
 CURITIBA

Casa Vermelha

Artykuły żelazne, Naczynia kuchenne, Druty, Sprzęty aluminiowe, Łańcuchy, Narzędzia, Maszyny do przemysłu i rolnicze. Materiały elektryczne i sanitarne. Sruby, Płyty, Siatki druciane. Oleje, Farby i pokosty, Nawozy, Środki owadobójcze. Nasiona ogrodowe.

EURICO FONSECA FERRAGENS LTDA.

ZALOZONA W ROKU 1916

IMPORTERZY

LARGO CORONEL ENÉAS, 143 — Cx. Postal 56 — Telefones: 223-3366 e 223-4208
 Adres Telegraficzny "VERMELHA" — (Próximo à Igreja da Ordem)
 C.G.C. 764908838/0001-72 — Inscr. 10108876/G
 CURITIBA — PARANÁ

H. KAMINSKI & CIA. LTDA.

JOÍAS
 RELÓGIOS
 ÓTICA (ÓTICA MODERNA)

Joalheria

a PÉROLA

RUA XV — 430
 TELEFONES: 223-4475 e 222-5116

CURITIBA

PARANÁ

FERRAGENS HAUER LTDA.

COM NOVA FILIAL A AVENIDA CHURCHIL, 1527
 FONE: 246-9432

Ferramentas - Máquinas - Metais não-ferrosos

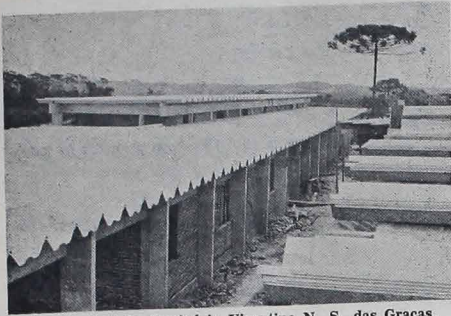
Fundada em 1888

R. José Bonifácio, 66 — R. Mateus Leme, 705

Fones: 222-8040 e 222-8285

Seminário Vicentino N. S. das Graças em funcionamento

Ala principal do Seminário Vicentino N. S. das Graças.

O Seminário Vicentino N. S. das Graças, em Orleans, Curitiba, será aberto para funcionamento provisório, a partir de 02 de março próximo futuro. A construção foi iniciada em abril de 1980, destinada a abrigar estudantes de filosofia, um ano após, estará funcionando com 60 por cento da sua capacidade total.

Do programa de abertura consta: celebração de Santa Missa às 9,30 horas; 10,30 horas, bênção das

novas instalações, 11,30 horas almoço de confraternização.

O SEMINÁRIO

Desde 1975, os superiores da Congregação da Missão Província do Sul e os sócios ligados à educação e formação de sacerdotes alimentavam idéias para descentralizar as casas de formação. Um plano de ensino implantado nos Seminários da Congregação concentrava cursos em exíguo espaço de tempo. O segundo grau e o curso de filosofia eram englobados num espaço de três anos, posteriormente, dilatado para quatro anos.

A experiência tem revelado a ineficácia do método, optando-se pela descentralização do método e também do local. 1980 foi o ano das reformas. O Seminário Menor de Araucária reteve o primeiro grau a partir da 5.ª série e segundo grau (científico). O curso de filosofia foi deslocado à casa paroquial de Abranches, tendo iniciado suas atividades no mês de março, com 11 alunos pertencentes à Congregação Vicentina e 7 de outras Congregações.

Com entrada em funcionamento da parte concluída, abrigará 23 estudantes vicentinos e 18 de outras congregações. A capacidade total prevista no projeto será de 60 a 70 alunos.

O nome: Seminário Vicentino N. S. das Graças

tem sido escolhido em homenagem a 150.º aniversário da aparição de Nossa Senhora à Catarina Lahré, em 1830.

LOCALIZAÇÃO E CONSTRUÇÃO DO SEMINÁRIO

Distante, cerca de 10 Km do centro da cidade de Curitiba, o Seminário N. S. das Graças está localizado no âmbito da paróquia do bairro de Orleans nas imediações de Três Marias Clube de Campo. A área de 90 mil metros quadrados foi doada pela comunidade Paroquial de Santo Antônio de Orleans (Orleans). O imóvel, nos primórdios da colonização polonesa, há mais de 100 anos, tem sido destinado a sustento de padres ou religiosas que trabalhassem na localidade.

A previsão do custo da obra é altíssima. A Congregação divulgando o empreendimento obteve apoio financeiro de amigos das paróquias confiadas aos vicentinos, das Províncias dos Estados Unidos, Bélgica, Alemanha, Venezuela, da Cúria Geral (Administração Central da Congregação da Missão de benfeitores particulares da Alemanha através de Pe. João Pawlik.

A esta altura da construção das principais instalações, já é possível acomodar estudantes para a continuação de estudos eclesiais.

PROCURA-SE

O sr. Miguel Ostrowski Filho, de Sengés - PR, procura o paradeiro da senhora Wanda Repak Gonçalves, possivelmente, residindo no Rio de Janeiro. A chamada é para fins de inventário. A pessoa procurada deve dirigir-se para o seguinte endereço: Miguel Ostrowski Filho — Sengés-PR.

L'Osservatore Romano na Polônia

VATICANO: Um acordo para a difusão na Polônia do L'Osservatore Romano, o jornal do Vaticano, foi concluído entre a Santa Sé e a Polônia, anunciou a Rádio Vaticano. O acordo foi assinado pelo núncio apostólico na Polónia, D. Luigi Poggi, e Kazimir Szablewski, ministro conselheiro encarregado dos contatos permanentes com a Santa Sé. (Ciec-SP).

JOÃO PAULO II fala à ÁSIA e à CHINA

MANILA — O Papa João Paulo II fez um apelo aos católicos chineses, que tiveram que romper com o Vaticano em 1949, para que retornem à Igreja.

Esta inesperada declaração foi feita depois da bela cerimônia de beatificação de mártires mortos no Japão, assistida por uma multidão de mais de 400 mil pessoas.

"Através de vocês que aqui estão presentes, quero chegar a todos que estão na China e saudar, com alegria e afeição, todos os meus irmãos e irmãs em Cristo que vivem nesta vasta terra", disse o Papa na declaração gravada para ser posteriormente transmitida pela rádio católica "Veritas" a toda a China e o resto da Ásia.

Com a vitória da revolução comunista de 1949, os católicos chineses avaliados atualmente entre dois e três milhões — tiveram que romper relações com o Vaticano e hoje sua vida religiosa é regulamentada pela Associação Católica Patriótica Chinesa. A posição deste grupo é que o Vaticano não pode normalizar relações com a China enquanto não romper seus laços com Formosa.

"Quaisquer que sejam as dificuldades que possam ter existido, elas pertencem ao passado", disse João Paulo, acrescentando que a Igreja não tem objetivos políticos, mas "quer ser, na Chi-

na, como em qualquer outro país, o arauto do reino de Deus".

Na opinião de observadores, esta foi a mais firme e explícita declaração da política da Igreja em relação à China.

Mais tarde, ao receber um grupo de diplomatas na residência oficial do cardeal Jaime Sin, onde está hospedado, o Papa voltou a falar sobre o tema do papel específico da Igreja: "A Igreja não é competente nos campos da tecnologia ou da ciência, nem se afirma através da política. Ela deve permanecer em seu campo adequado de competência, ou então sua ação será ineficaz ou irresponsável. A prática da Igreja portanto é respeitar a área específica de responsabilidade do Estado, sem interferir nas tarefas dos políticos".

VISITA A FAVELA

O Papa também visitou a imensa favela de Tondo, uma das mais miseráveis do Sudeste Asiático, quando reiterou a condenação aos princípios do marxismo e da ganância capitalista.

"O caminho para a sua total libertação não é a via da violência, da luta de classes ou do ódio, é a via do amor, da fraternidade e da solidariedade pacífica", disse o Papa num setor especialmente "sanitizado" da favela debaixo do sol muito forte.

A mensagem do Papa pode ter um impacto profundo sobre os filipinos, extremamente religiosos e também com uma tradição de inconformismo diante das desigualdades sociais. Para dar um exemplo, em 350 anos de domínio colonial, os espanhóis tiveram que sufocar 260 rebeliões camponesas.

BEATIFICAÇÃO

Tal como assumiu uma postura de equilíbrio ao tratar das divergências entre Igreja e governo das Filipinas, o Papa também tentou conciliar posições em relação à questão da pobreza, exortando os médicos, advogados e outros profissionais do país a ajudar.

"Quando as coisas estão indo bem, não se fechem a sociedade com o objetivo de ganhar dinheiro, conquistar poder ou adquirir novos conhecimentos. Não se isolem numa posição de privilégio".

No campo exclusivamente religioso, o ponto alto do dia foi a beatificação dos 16 mártires mortos no século 17 no Japão por não abdicarem de sua fé. Acusados de espionagem, eles morreram sob tortura. A cerimônia de beatificação, assistida por cerca de 400 mil pessoas, foi realizada num parque no centro da cidade, ao lado da baía de Manila.

- Mais acordos na Polônia

VARSOVIA — O governo polonês assinou um acordo formal com os estudantes da universidade de Lodz e concluiu também um acordo com os proprietários rurais de Rzeszow, no Sul do país, eliminando os dois focos de tensão que ainda restavam no país. Enquanto, em Lodz, o ministro da Educação, Janusz Górski, assinava o acordo que endossa o reconhecimento da União Independente dos Estudantes Poloneses e atende à maioria das exigências apresentadas pelos dirigentes universitários, um representante dos agricultores anunciava, em Rzeszow, que quase todas as divergências entre os líderes rurais e o governo tinham sido superadas.

Um porta-voz dos estudantes anunciou o fim das manifestações iniciadas há 69 dias na universidade de Lodz e dirigiu um apelo aos companheiros de todo o país para que suspendessem imediatamente as greves de protesto que já se haviam espalhado por toda a Polónia. Antes da assinatura do acordo, os estudantes da universidade de Varsóvia se declararam em greve, para reforçar o movimento de protesto que

já paralisava as universidades de Lodz, Wrocław, Torun, Córdia, Katowice, Szczecin e outras cidades.

Górski — que anteriormente declarou não acreditar no reconhecimento da União dos Estudantes antes do prazo de dois meses — registrou a nova organização independente mesmo da assinatura do acordo, o governo fez "concessões de amplo alcance", atendendo a quase todas as 69 reivindicações dos estudantes.

O ACORDO

Um documento de 45 páginas — reconhece a autonomia universitária na escolha dos cursos de sociologia e política e liberdade de decisão no tocante ao estudo de línguas estrangeiras. Isso permite reduzir ou abolir as aulas de russo e cursos de filosofia marxista. As outras principais conquistas dos estudantes foram: a abolição do trabalho manual obrigatório durante as férias, a proibição do ingresso de polacos no campus universitário, a edição de novos textos de história que tratam de temas anteriormente proibidos, a liberdade para comemorar algumas datas nacionais relegadas ao esquecimento pelo regime, um novo critério de aprovação e promoção dos estudantes, baseado exclusivamente no mérito na filiação ao PC. Além disso, as autoridades militares permitiram revisar o sistema de serviço militar para os estudantes.

RECONHECIMENTO

Por sua vez, os estudantes concordaram em incluir estatutos de sua organização um anexo, reconhecendo a titulação polonesa e o papel dirigente do PC e também convenções internacionais ratificadas pela Polónia", como Pacto de Varsóvia e os acordos com a URSS. Mas, entre convenções citadas, os estudantes fizeram questão de mencionar a Carta dos Direitos Humanos da ONU. Os líderes estudantis concordaram também em condicionar a decretação da lei ao voto majoritário direto da classe.

AGRICULTORES

Em Rzeszow, o representante rural, Jaroslaw Szczepanowski disse que o governo e os agricultores tinham concordado quase todos os pontos e que o acordo poderia ser assinado imediatamente. Uma das exigências aceitas pelas autoridades comunistas foi a da construção de mais igrejas católicas em áreas rurais do Sul do país. Por sua vez, os proprietários rurais concordaram em suspender provisoriamente as exigências de reconhecimento de seu sindicato independente.

Aos 72 anos Dom Helder "claros sinais de esperança"

O arcebispo de Olinda e Recife, D. Helder Câmara, disse que mais importante do que ter 72 anos completados no dia 7 de fevereiro — é comemorar 40 anos de sacerdócio, o que vai acontecer em 15 de deste ano. No dia de seu aniversário, ele afirmou que agradece a Deus o dom da vida e não quis fazer balanço de sua luta por um mundo mais justo. Sua campanha em defesa da paz e da não violência, temas que se constituem na sua principal preocupação por toda a parte por onde fez conferências, pregações ou sermões. "Guardando corajosamente o realista das injustiças, da violência e do ódio, não me ver claros sinais de esperança, tanto no Brasil como nos países industriais" — disse o arcebispo que há 18 anos está à frente da arquidiocese de Olinda e Recife. Ressaltou que durante sua vida várias alegrias como a graça de unir-se em casamento a Cristo, o que lhe permite louvar, agradecer, pedir perdão e suplicar a Deus em nome dos homens em todos os lugares, raças, línguas e religiões (C)

Atenção Senhores Leitores

Devido ao CARNAVAL, a edição do LUD de 03 de março sofrerá um dia de atraso na expedição.

TYO
"LU
KU
Prezy
wil ost
plan, by
USA, ci
wynosz
robocie
cent ora
lans ha
rocnie
larów.
Reaga
ród, ze
miczny
zatwierd
gres), w
cyjna sp
cent, sty
nowych
bywca
do 8 pro
wszy od
deficyto
Ogólnie
miczny
drasty
wydatko
na redu
procent
szych la
Zgodni
niczago
Bakera
Izby Rey
sa. O'N
przedsta
która n
lizować
N
Podcza
botniczy
jakie pr
1956 do
polskie
czynnego
manifest
presji by
stawie, w
zyło na
ność cal
Warto
ze np. w
nie tylko
reprezij
w Pozna
samym j
popario i
wybrać r
tarza (B
kwry) W
choć był
ništa, w
nym dom
był mars
Wbrew
cerowie
porozumi
marszalk
do opusz
zaufanym
nikami.
otwarta
wencji s
czow, kt
wie z kil
ckimi i
towanie
polskiej
♦ MO
lutego br
którym b
nicznym
tów jest
sze prob
♦ BR
mość, mi
dukcja r
zaś konst
dziennie
♦ BEI
zarejestr
procent.
7,21 proc
♦ LON
Brytanii,
mieszcz
całej rod
♦ BR
przewodn
Polskie;
Marcheza